

GRUNDAT 1915

Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet

Internationellt huvudkontor
Women's International League for Peace and Freedom
1, rue de Varembe
1211 Genève 20

Svenska sektionen
Kungsgatan 55, 11122 Stockholm.
Postgirokonton 57910-2
Telefon 08-21 17 20

FORDEXPEDITIONEN 1915

Detta är Fordexpeditionens plan: att kalla till konferens deltagare från de icke-stridande länderna, Den amerikanska gruppen på Fredsbåten utökas med delegater från Norge, Sverige och Danmark. På väg till Haag kommer den internationella samlingen av neutrala folk att kompletteras av delegationer från Holland, Schweiz och Spanien. Ur denna grupp kommer man att utse representanter stationerade i någon av de neutrala huvudstäderna som skall sebare väljas. Framstående representanter från de stridande nationerna kommer att inbjudas att stödja denna grupp som rådgivare.

Den sålunda konstituerade konferensen ämnar undersöka det pågående krigets problem och på grundval av sina rön formulera förslag till lösningar baserade inte på militäröverlägsenhet utan på rättvisans och mänsklighetens fundamentala principer vilket är förutsättningen för en varaktig fred. Dessa förslag kommer att lämnas in samtidigt till alla stridande nationer för diskussion, förslag, bearbetning eller tillägg. Visar de första förslagen sig vara oacceptabla kommer nya förslag att formuleras om tills man enas om en acceptabel utgångspunkt för fredsförhandlingar.

Att bilda en sådan medlingskommission är denna fredsexpeditions mål.

Från "WILPF 1915-1965 A RECORD OF FIFTY YEARS' WORK" av Gertrude Bussey och Margaret Tims:

Internationella kvinnokommittén var tveksam om konferensen som Fords fredsexpedition skulle leda till. Internationell konsultation hade inte ägt rum och de europeiska kvinnorna var ovetande om expeditionen, fast Ford själv hade föreslagit att konferensen skulle hållas vid kommitténs högkvarter i Amsterdam och, enligt Rosika Schwimmer, kommitténs ena vice president, lovade skänka 200,000 dollar för dess arbete. Denna summa blev dock aldrig mottagen. Jane Addams gick något tveksamt med på att resa till konferensen på Fords berömda Fredsbåt men hon telegraferade till kommitténs andra vice president Alitta Jacobs: "Håll Internationella kvinnokommittén helt skild från Ford-expeditionen." Detta kloka råd visade snart sitt värde och kan väl ha räddat Internationella Kvinnokommittén från upplösning.

Rosika Schwimmer hade under tiden blivit mer och mer otålig med Internationella kommittén, särskilt när Jane Addams i sista minuten avsåg sig som delegat till Ford-konferensen på grund av allvarlig sjukdom.

Fords Fredsbåt lämnade äntligen USA december 1915. Följande januari öppnades en icke-officiell neutral konferens i Stockholm, fastän Ford vid det här laget hade återvänt till USA, och Rosika Schwimmer lämnade gruppen i mars.

1917 fortsatte Tyskland sitt u-båtskrig och Henry Ford - som otvivelaktligen förutsåg USA:s kommande inträde i kriget - stoppade sitt ekonomiska stöd till den neutrala konferensen och dess arbete slutade tvärt. Dessbättre, ur vår nuvarande synvinkel, hade Internationella Kvinnokommittén inte bundit sig till Ford-expeditionen och kunde oberoende fortsätta sitt långsiktiga arbete för fred trots att USA inträde i kriget april 1917 och därmed krossade all förhoppning om en neutral medlingskonferens.